

C. STRATEEGIA MEEDE ¹

1. Strateegia meetme nimetus
Meede 1 ELUKESKKONNA ARENDAMINE Alameede 1.1 ELUKESKKONNA INVESTEERINGUD
2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus
<p>MTÜ Partnerite piirkonna rahvaarv väheneb ja vananeb ning surve tööelisele elanikkonnale kasvab. Samas on piirkonna potentsiaal ära kasutamata - kohalik eripära (ressurss) on ebapiisavalt kasutusele võetud ja väärtustatud. Piirkond on rikas nii loodusobjektide, ajaloo- kui kultuuripärandite poolest, neid objekte on vaja korrastada ning seeläbi suurendada meie piirkonna atraktiivsust ning omapära. Maapiirkondades on kohati probleeme nii kohaliku taristu kvaliteedi kui ka teatud teenuste kättesaadavusega, eriti elanikkonna tervisele ja erinevatele vanusegruppidele suunatud teenuste vähesuse osas. Maaelu põhiteenuste koondumine nn tõmbekeskustesse on toonud kaasa vajaduse muuta maal senist teenuste pakkumise struktuuri eelkõige ääremaadel ja vähese elanike arvuga külades.</p> <p>Meetme rakendamine aitab kaasa piirkonnas ühtlase, elanikkonna vanusstruktuurile vastava elukvaliteedi parenemisele, pakkudes kõigile vanusegruppidele erinevaid võimalusi teenuste tarbimiseks kodule võimalikult lähedal, soodustab ühistegevusi ning aitab ellu viia sisserännet suurendavaid tegevusi.</p> <p>Valdkonna arendamise mõju avaldub tegevuspiirkonna sotsiaalse ja majandusliku mahajäämuse ning rahvaarvu vähenemise negatiivsete arengute pidurdumises. Valdkonna arendamise tulemusena kasvab elanike rahulolu, paraneb MTÜ-de võimekus ning koostöö.</p>
3. Strateegia meetme eesmärk
<p>1. Meetme strateegiline eesmärk: elamisväärne elukeskkond</p> <p>2. Alameetme eesmärk: on piirkonna atraktiivsuse ja elukvaliteedi kasv ning teenuste kättesaadavuse paranemine läbi uuenduslike lahenduste leidmise.</p> <p><u>Meetme fookuseks on:</u></p> <ul style="list-style-type: none">
• piirkonna üldise elukvaliteedi parandamine ja atraktiivsuse suurendamine
• kultuuri (sh pärandkultuuri)väärtustamine, edasiandmine ja tugevdamine
• küla sotsiaalse infrastruktuuri parandamine <p><u>Eelistatud on:</u></p> <ol style="list-style-type: none">
1) noortele (kuni 26-aastased) suunatud projektid, kuna olulisemaks suunaks on tuua noored tagasi koju
2) terviseedenduslikud projektid, aitamaks kaasa elanike tervise ja turvalisuse parandamisele
3) kohaliku ressursi hoidmisele ja väärtustamisele suunatud projektid
4. Toetatavad tegevused²

Käesoleva meetme raames antakse investeeringutoetust küla elukeskkonda arendavatele tegevustele, mis on seotud külaelanike ühise tegevuse, külakultuuri arendamise või väärtuse säilitamisega.

1. Avalikuks kasutamiseks mõeldud ja erinevatele sihtgruppidele suunatud hoonete (k.a. abihoonete) ehitamise ja parendamise kulud ning sisustuse ning vajaliku muu põhivara ostmise ja paigaldamise kulud;

2. Kogukonna turvalisuse parendamiseks tehtavad investeeringud (naabrivalve, merepääste, rannapääste jms) - põhivara, seadmete ja hoonete parendamise kulud;

3. Küla- ja laagriplatside, ranna- ja puhkealade, parklate, avalike parkide, väärtuslike maastike, liikumis- ja matkaradade, spordi- ja mänguväljakute, teemaparkide, tuletõrjeveevõtu kohtade jms rajamine, ehitamine ning korrastamine, vajaliku põhivara ja väikevahendite ostmise;

4. Inventari, mööbli, infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara jne ostmise ning paigaldamise kulud eesmärgiga laiendada hoone kasutamise funktsioone;

5. Punktide 1-3 ja 6 nimetatud tegevuste osaks võivad olla kavandatava ehitise projekteerimistööde, sealhulgas muinsuskaitsealuse alusel kehtestatud korras muinsuskaitse eritingimuste koostamise kulud, kavandatavale ehitustööle ehitusseadustiku alusel kehtestatud korras omanikujärelevalve tegemise kulud ja muinsuskaitsealuse alusel kehtestatud korras muinsuskaitse järelevalve tegemise kulud;

6. Taristuinvesteeringud – veevarustuse-, kanalisatsiooni- ja reoveepuhastussüsteemi, elektrisüsteemi ja elektripaigaldise, uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu ja juurdepääsutee ehitamise kulud ning nende juurde kuuluvate seadmete ostmise, paigaldamise ja vastava võrguga liitumise kulud üksiktarbija hoonest kuni liitumispunktini.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

1. Maaeluministri LEADER määrusest tulenevad nõuded;

2. MTÜ Partnerid täiendavad nõuded:

2.1. Taotlejateks võivad olla MTÜ Partnerite tegevuspiirkonnas registreeritud (juriidiline aadress) ning tegutsevad:

- Mittetulundusühingud
- Kohalikud omavalitsused
- Sihtasutused

2.2. Investeering teostatakse MTÜ Partnerid tegevusgrupi piirkonnas;

2.3. Taotleja ei tohi olla majanduslikes raskustes (maksuvõlg, kustutamishoiatus jms);

2.4. MTÜ Partnerid ei toeta ehitustegevusega seotud poolikuid jätkuprojekte, projektid peavad jõudma taotluses näidatud sihipärase kasutuseeni.

2.5. Projektitoetuse saaja on kohustatud täitma ja esitama tegevusgrupi poolt ettenähtud vormil seirearuande ning võimaldama järelseire tegemist kuni 5 aastat peale projekti lõpetamist.

Projektitaotlusega esitatavad dokumendid:

- Maaeluministri LEADER määruses toodud nõutavad dokumendid;
  - MTÜ Partnerid projektitoetuse taotleja avaldus;
  - Iga taotleja võib esitada ühe taotluse selle meetme taotlusvoorus.
- Projektitaotlused esitatakse tegevusgrupile läbi e-PRIA

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetuse määr on:

- **MTÜ, SA ja KOV** – kuni 90% investeeringu objekti abikõlblikest kuludest v.a. kui tegemist otseselt ettevõtlusalase projektiga - kuni 60% abikõlblikest kuludest;
- **Taristuinvesteeringud** – kuni 60% investeeringu objekti abikõlblikest kuludest s.h. liitumistasud
- **Uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks** - kuni 90% abikõlblikest kuludest
- **Maastiku-, vee- või mootorsõiduk** – kuni 30% investeeringu abikõlblikest kuludest

Maksimaalne toetussumma ühe taotleja kohta on **115 000** eurot.

Projektitoetuse minimaalne määr on 15% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest .

7. Viide sihtvaldkonnale

Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) prioriteetide sihtvaldkondade sihttasemed:

6A - tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine;

6B – maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;

6C – info-ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Meede vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 toodud prioriteedile:

nr 6 – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine

Artikkel 20 - Põhiteenused ja külauuendus maapiirkonnas

Artikkel 45 - Investeeringud

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Meede ei kattu Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmetega.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Mõjuindikaatorid:• Elanike arv

◇ Eesmärk: Elanike arvu vähenemine ei ole suurem kui 9% võrreldes baasaastaga (2008-2014 – 5%, baasstsenaarium 9%)

◇ Allikas: Statistikaamet

• Kasusaajate arv

◇ Eesmärk: vähemalt 6000 kasusaajat

◇ Allikas: Projektitaotlused

• Elanike rahulolu kogukonnateenustega

◇ Eesmärk: Rahul või pigem rahul on vähemalt 75% elanikkonnast

◇ Allikas: Rahuolu-uuring

Väljund- ja tulemusindikaatorid:• Toetatud projektide arv

◇ Eesmärk: vähemalt 6 projekti taotlusvoorus, neist vähemalt 3 on noortele suunatud

◇ Allikas: Projektitaotlused

• Uute/parendatud objektide arv

◇ Eesmärk: vähemalt 6 uut/parendatud objekti taotlusvoorus esitatud projektide kohta

◇ Allikas: Projektitaotlused, rahastatud projektide mõju-uuring

• Kohalikul ressursil põhinevate uute või uudsete kogukonnateenuste arv

◇ Eesmärk: vähemalt 2 uut või uudset kogukonnateenust perioodi jooksul esitatud projektide kohta

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Jrk nr	Hindamiskriteeriumid	Hindepunktide skaala	Osakaal	Eelistused
1	Projekti üldine mõju tegevuspiirkonnale, sh mõju elukvaliteedi parandamisele	1-5	30%	Eelistatud on: 1) noortele (kuni 26-aastased) suunatud projektid, kuna olulisemaks suunaks on tuua noored tagasi koju; 2) terviseedenduslikud projektid, aitamaks kaasa elanike tervise ja turvalisuse parandamisele; 3) kohaliku ressursi hoidmisele ja väärtustamisele suunatud projektid.
2	Projekti tulemuste jätkusuutlikkus	1-5	25%	
3	Objekti funktsionaalsus, teenuse/toote lisandväärtus ja uuenduslikkus	1-5	20%	
4	Kasusaajate hulk investeringu suuruse kohta	1-5	10%	
5	Kulude otstarbekus	1-5	10%	
6	Projekti kuuluvus meetme eelistuste hulka	1-5	5%	

¹ Täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi

² Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeringuid. Eraldi tuuakse välja investeringud, mille puhul on lubatud taotleda projektitoetust mitmes etapis ja võtta investering sihtotstarbelisse kasutusse § 42 lõike 7 punktis 1 sätestatud pikema tähtaja jooksul. Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeringuid.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0487:0548:ET:PDF>

|